

09.04.2026

18:00

MUBA Suur saal

BEETHOVEN
RAHMANINOV
MOZART

Tallinna Muusika- ja Balletikooli

SÜMFOONIAORKESTER

SOLISTID Stefan Ilves, klaver

Maksim Petrov, metsasarv

DIRIGENT Valle-Rasmus Roots

 mUBA
klassika

Wolfgang Amadeus Mozart (1756–1791)
Metsasarvekontsert nr 3 Es-duur KV 447

I *Allegro*

II *Romance. Larghetto*

III *Allegro*

Solist Maksim Petrov (XII klass), õp Kalle Koppel

Sergei Rahmaninov (1873–1943)

Klaverikontsert nr 2 c-moll op. 18

I *Moderato*

II *Adagio sostenuto*

III *Allegro scherzando*

Solist Stefan Ilves (IX klass), õp Johan Randvere

Vaheaeg

Ludwig van Beethoven (1770–1827)

Sümfoonia nr 6 F-duur op. 68 „Pastoraalne“

I *Allegro ma non troppo*

II *Andante molto mosso*

III *Allegro*

IV *Allegro*

V *Allegretto*

MUBA sümfooniaorkester

Orkestri kontsertmeister **Karoliina Kuppart**

Dirigent **Valle-Rasmus Roots**

Wolfgang Amadeus Mozart (1756–1791) komponeeris oma lühikese elu jooksul hämmastava kiirusega ning tänu sellele on meieni jõudnud erakordselt suur hulk eri žanrites teoseid. Ooperid on kahtlemata tema kõige olulisem panus muusikalukku, kuid tähtsuset järenevad neile instrumentaal-kontserdid. Mozart kirjutas üle kahekümne klaverikontserdi, umbes kümmekond kontserti erinevatele keelpillidele ning ligikaudu sama palju puhkpillidele. Viimaste hulka kuuluvad ka tema neli metsasarvekontserti. Need olid 18. sajandi Viinis äärmiselt populaarsed tänu omaaegsetele virtuoosidele nagu Giovanni Punto (1746–1803) ja Joseph Ignaz Leutgeb (1745–1811), mistõttu metsasarvele kirjutati samapalju kontserte kui keel- ja klahvpillidele. Mozart ja arvatavasti ka Haydn kirjutasid oma metsasarvekontserdid just Leutgebi silmas pidades. Mozarti kontserdid on tänaseni metsasarvemängijate repertuaari nurgakiviks ning nende kõrgetasemeline esitus nõuab korralikku tehnilist ja muusikalist baasi.

Metsasarvekontsert nr 3 Es-duur KV 447 on üks kuulsamaid teoseid sellele pillile ja kuulub kahtlemata kontsertide paremikku, mistõttu on see tihti osa orkestrikonkursside kohustuslikust repertuaarist. See on virtuoosne teos, mille esituse võtmesõnad on „kergus“ ja „lihtsus“. Kolmas metsasarvekontsert on loodud 1787. aastal ning järgib tavapärasest kontserdivormi – kaks suhteliselt kiiret osa raamivad aeglast keskosa. Metsasarve saadavad lisaks keelpillidele ka kaks klarnetit ja kaks fagotti.

Kontsert algab jõulise ja sümfooniliselt avara kõlapildiga, karakter on selgelt edasiviiv. Esimene osa on tüüpilises kontserdivormis – orkester esitab nii peateema kui ka kõrvalteema, alles seejärel astub sisse metsasarv. Mozart nimetas aeglast teist osa „Romansiks“. Vormilt on tegemist rondoga, kuid aeglase rondoga – peateema vaheldub kolme lühikese kontrastse episoodiga, luues tasakaalustatud ja voolava terviku. Viimane osa on juba tuttavam tüüpi rondo – hoogne ja

mänguline. Kontrastsetes vaheosades kõlavad ilmekad metsasarvesignaamid, tuletades meelde instrumendi algupärast rolli jahipillina.

Sergei Rahmaninovi (1873–1943) peetakse romantismi viimaseks esindajaks. Rahmaninov on pianismiajaloo üks tähtsamaid figuure – Ferenc Liszti (1811–1886) ja Anton Rubinsteini (1829–1894) järel oli ta üks neist legendaarsetest pianistidest, kes esitas kontserdilaval oma teoseid. 20. sajandi alguses oli Rahmaninov mänginud end tuntuks Euroopas ja 1909. aastal toimunud kontsertturnee järel ka Ameerikas. Tema rikkalik ja mahukas klaverilooming mõjub ajatuna ja pakub inimhingele palju isiklikku. Helilooja märgilisemate teoste hulka kuuluvad kahtlemata tema neli klaverikontserti, millest tuntumad on teine ja kolmas.

Rahmaninovi kuulsusrikas **teine klaverikontsert c-moll op. 18** (1901) on erakordselt efektne ja monumentaalne teos, mis pakub solistile väljakutset iseäranis nõudliku klaveripartii näol. Teos on kirjutatud umbes aastatel 1900–1901. Samaaegselt kirjutas Rahmaninov ka oma teist süiti kahele klaverile, mistõttu esineb teostes mõningaid sarnasusi. Kontserdi loomisele eelnenud periood oli üks raskemaid helilooja elus. Pärast esimese sümfoonia ebaõnnestunud esiettekannet 1897. aastal Peterburi konservatooriumi orkestri esituses Aleksandr Glazunovi (1865–1936) juhatusel, langes helilooja sügavasse depressiooni, mille tulemusel ei komponerinud ta kolmel järgneval aastal midagi olulist. Sellest sügavast hingelisest kriisist aitas tal väljuda Moskva neuropsühhoterapeut Nikolai Dahl (1860–1939), kellele ta teise klaverikontserdi tänutäheks pühendas.

Kummalisel kombel lõpetas Rahmaninov kõigepealt kontserdi kaks viimast osa, esimese osa lõpetas ta 1901. aasta aprillis. Lõpetamata kujul esitati teost autori soleerimisel ja tema sugulase, samuti võimeka pianisti Aleksandr Ziloti (1863–1945) dirigeerimisel 1900. aasta detsembris Moskvast. Tervikuna kuuldi

kontserti 1901. aasta oktoobris. Teise ettekande puhul rollid vahetusid – Ziloti soleeris ja autor dirigeeris.

Esimene osa *Moderato* algab dramaatilise kirikukellasid meenutava sooloklaveri akordireaga. Seejärel astub sisse orkester ja esitab hooga peateema c-mollis. Kellade motiiv esineb paljudes Rahmaninovi teostes ning on tõenäoliselt inspireeritud vene õigeusu kiriku jumalateenistustest, kus poisikesena vanaemaga käis. Teine osa *Adagio sostenuto* on Rahmaninovi muusikalise poeesia pärl. „See kehastab lõputult kestvat puhkeseisundit, täielikku lahustumist looduses [---] selles avab end muusiku tundlik hing,“ on kirjutanud vene helilooja Boriss Asafjev (1884–1949). Kolmanda osa *Allegro scherzando* põhikarakter sünnib kiiresti lendlevate skertsomotiivide, tantsu- ja marsirütmide sulandumisest. Sellele vastandub lüüriline kõrvalteema, mis aina eredamalt ja kordudes paisub mahedast viisist võimsaks juubeldavaks hümniks.

Ludwig van Beethoven (1770–1827) oli helilooja, kes muutis sümfoonia kui žanri tähendust ning sillutas tee romantismiajastu heliloojatele. Kui tema eelkäijad Haydn ja Mozart löid kümneid sümfooniaid – Haydn koguni 104 ja Mozart ligi 50 – siis Beethoven kirjutas üheksa. Ometi on just need muusikaloos erakordselt tähenduslikud. Tema sümfooniad ei ole ainult ajastu peegeldused, vaid aegumatud kunstiteosed, mis kõnetavad kuulajaid tänapäevalgi. Beethoven ei kiirustanud sümfooniade kirjutamisega. Alles suhteliselt hilises eas pöördus helilooja selle žanri juurde ning muutis seda oluliselt: laiendas orkestrikoosseisu, suurendas vaskpuhkpillide tähtsust, vahetas ja lisas osi. Tema esimese sümfoonia esmaettekanne toimus 1800. aastal, ajal, mil ta oli juba saavutanud tuntuse pianisti ja heliloojana.

Beethoveni 1808. aastal komponeeritud **kuues sümfoonia F-duur „Pastoraalne“** jõudis publikuni samal aastal Viinis kõrvuti helilooja viienda sümfooniaga. See lüürilises laadis teos on üks Beethoveni tuntumaid. Kusagil Beethoveni loomingus pole tunnete ja looduselamuste siirast väljendust rohkem kui läbinisti lüürilises kuuendas sümfoonias.

Beethoven oli suur loodusearmastaja. Ta nautis igapäevaseid jalutuskäike ja tegi regulaarselt väljasõite maale. Kuues sümfoonia on üks Beethoveni väheseid teoseid, millel on selgelt programmiline sisu. Sümfoonia on viieosaline ning kõik viis osa kannavad helilooja antud pealkirju: I osa „Röömsate tunnete ärkamine maale jõudmisel“; II osa „Stseen oja ääres“; III osa „Maarahva lõbus koosviibimine“; IV osa „Äikesetorm“; V osa „Karjuse laul. Rõõmus tänutunne pärast tormi“. Sümfoonia kohta on helilooja öelnud, et oluline on siin tunnete väljendamine, mitte niivõrd olustikupiltide maalimine. Sarnase narratiivse sisuga sümfoonia kirjutas juba 24 aastat varem saksa helilooja Justin Heinrich Knecht (1752–1817). Nii on leitud, et Beethoven mitte ei leiutanud sellist jutustavat sümfoonilist stiili, vaid lihtsalt teostas seda ideed toetudes oma kunstimeisterlikkusele.

Esimene osa „Röömsate tunnete ärkamine maale jõudmisel“ on sonaadivormis ning loob idüllilise meeleolu. See algab tšellode ja kontrabasside selgekõlalise kvindiga, millele lisandub viulite lüüriline ja röömsameelne meloodia, mis on rahvaliku karakteriga ning korduvate rütmiliste ja meloodiliste motiividega.

Teine osa „Stseen oja ääres“ on samuti sonaadivormis ning selles ilmnevad teose kõige otsesemad looduse imitatsioonid. See kujutab rahulikult voolavat oja, mille ääres askeldavad vutid, käod ja ööbikud. Nende hääli imiteerivad vastavalt puupuhkpillid – oboe (vutt), klarnet (kägu) ja flööt (ööbik) – ning partituuris on täpselt märgitud, milline pill millist lindu jäljendab. Samal ajal loovad voolava vee kujundi keelpillide pidevad trioolid ja kuueteistkümnendikud, kas sordiiniga summutatult või *pizzicato*'s mängituna.

Kolmas osa „Maarahva lõbus koosviibimine“ ammutab ainekuid inimmaailmast. Muusika areneb pulbitseva energiaga, kujutades lõbusat külapidu. Tantsuline osa maalib muusikalise portree külamuusikutest. Fraasid katkevad sageli ootamatult ning järsud hüüatuslikud motiivid tungivad meloodilisse voolu, luues elava ja humoorika karakteri.

Nagu iga pidu, saab ka see kord läbi – saabub neljas osa ja sellega ühes torm, mis möllab kogu orkestri ulatuses, eriti aga vaskpuhkpillidel ja löökpillidel. Sümfoonia viimase osa alguses torm vaibub. Viies osa „Karjuse laul. Rõõmus tänutunne pärast tormi“ on kantud pidulikust ja rõõmsast meeleolust. Siin usaldab Beethoven karjasemeloodia esmalt klarnetile ja seejärel metsasarvele. Teose kolm viimast osa kõlavad katkestuseta, sulandudes ühtseks tervikuks.

*Iris Teemägi (G11, muusikakultuur)
õp Sandra Kalmann ja Äli-Ann Klooren*

Maksim Petrov (2007) alustas metsasarveõpinguid seitsmeaastaselt Pärnu Muusikakoolis Arvi Sommeri metsasarveklassis. Praegu õpib ta Tallinna Muusika- ja Balletikooli XII klassis, kus tema erialaõpetajaks on Kalle Koppel. Petrov on osalenud mitmetel meistrkursustel, sh Paula Ernesaksa (Berliini Filharmoonikud), Björn Olssoni (Rootsi Kuninglik Ooperiteater, Lilla Akadeemia), Mattias Vihmanni (Eesti Riiklik Sümfooniaorkester) ja Frøydis Ree Wekre juures. Käesoleval hooajal on ta Eesti Riikliku Sümfooniaorkestri akademist. Maksim on edukalt osalenud mitmetel konkurssidel: Parim Noor Instrumentalist – II koht (2017, 2019, 2021), I koht (2023, 2025) ning Eesti noorte metsasarvemängijate konkurss – I koht (2024, 2026).

Stefan Ilves (2010) alustas klaveriõpingutega seitsmeaastaselt Vanalinna Hariduskolleegiumis Maigi Pakri juures. 2020. aastal astus ta Tallinna Muusikakeskkooli (aastast 2022 Tallinna Muusika- ja Balletikooli), kus on õppinud Marrit Gerretz-Traksmanni ja Maigi Pakri klaveriklassis, 2023. aasta sügisest õpib Johan Randvere juhendamisel. Ta on osalenud Sten Heinoja, Ivari Ilja, Hui-Ying Liu-Tawaststjerna jt meistrkursustel. Ilves on olnud edukas mitmel riiklikul ja rahvusvahelisel konkursil, sh I koht rahvusvahelisel pianistide konkursil „Noor Muusik“ (2022, 2025), II koht 54. rahvusvahelisel pianistide konkursil Ústí Nad Labemis Tšehhis (2022) ja II koht Peter Toperczeri rahvusvahelisel konkursil Košices Slovakkias (2023). Märtsis 2023 soleeris Ilves Tallinna Kammerorkestri ees Andres Kaljaste juhatusel.

Valle-Rasmus Roots on tšellist ja dirigent. Ta alustas tšelloõpinguid Mart Laasi tšelloklassis 2001. aastal Tallinna Muusikakeskkoolis, mille lõpetas 2013. aastal. 2017. aastal lõpetas ta Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia bakalaureuseõppe. Magistrikraadi tšello erialal omandas ta 2020. aastal (professor Henry-David Varema) ja orkestridirigeerimise erialal 2022. aastal (professor Paul Mägi). Käesoleval ajal jätkab ta EMTAs doktorant-nooremteadurina professor Arvo Volmeri juhendamisel. Roots on end täiendanud Berliini Kunstide Ülikoolis professor Wolfgang Böttcheri ning Sibeliuse Akadeemias professor Marko Ylöneni tšelloklassides. Ta on pälvinud I preemia Balti keelpilli-mängijate konkursil 2018. aastal Vilniuses, samuti on ta Yamaha stipendiumikonkursi võitja 2016. Tšellistina on ta soleerinud teiste hulgas Eesti Riikliku Sümfooniaorkestri, Tallinna Kammerorkestri, Pärnu Linnaorkestri, Baden-Badeni Filharmoonia Orkestri ja EMTA Sümfooniaorkestri ees. Plaadifirma Toccata andis 2024. aastal välja Valle-Rasmus Rootsi ja Sten Lassmanni plaadi „The Estonian Cello“. 2026. aasta märtsis pälvis Roots Tõnu Kaljuste nimelise stipendiumi.

Valle-Rasmus Roots on orkestri Helikunst asutaja ja dirigent. Ta on juhatanud mitmeid orkestreid ning osalenud Neeme Järvi, Paavo Järvi, Kristjan Järvi, Leonid Grini, Arvo Volmeri, Vello Pähna ja Jorma Panula dirigeerimiskursustel.

Alates septembrist 2024 on Valle-Rasmus Roots Tallinna Muusika- ja Balletikooli sümfooniaorkestri dirigent.

Tallinna Muusika- ja Balletikooli sümfooniaorkester on nooruslik ja mitmekülgne noorteorkester, kus mängivad IX–XII klassi ja kutseõppe õpilased. Ühel hooajal toob orkester publiku ette keskmiselt neli kava. Orkestri mitmekülgses repertuaaris on esindatud nii klassitsismi- kui romantismiajastu muusika kui ka 20. ja 21. sajandi heliloojate looming, sealhulgas eesti heliloojate teosed. Koostööd on tehtud nii MUBA segakoori kui neidudekooriga, tuues ettekandele Johannes Brahmsi teose „Schicksalslied“ ning Veljo Tormise süidi kammerooperist „Luigeland“. Enam kui 70-liikmelise orkestri dirigent on Valle-Rasmus Roots.

MUBA sümfooniaorkester mängib tänasel kontserdil koosseisus:

I viiul

Karoliina Kuppert
Liisa Arakas
Anny-Laura Lauringson
Matilda Mavrodieva
Marta Meibaum
Polina Mihhailova
Artur Reinsalu
Gerli Roost
Vestna Safarova
Kirke Savitsch
Anna Katarina Tralla
Mari Ebe Uustalu
Evelina Vegeera
Iiris Villems

II viiul

Johanna Pärnpuu
Tessa Groen
Veronika Jelõkova
Susanna Maria Jõgi
Aksel Järveldaid
Helena Kaiv
Leandra Kalf
Kaira Kiilberg
Greta Malva
Aleksandra Massalski
Tähelill Niit
Margareth Truve
Madli Viiul

Viola

Leelo Pajus
Lisbeth Poom
Elisabeth Sofia Leppik
Piret Must
Randal Mutso
Laura Adele Siitan
Hanna Šleifer
Lene Tõnissaar

Tšello

Emma Elisabeth Toom
Miko Marius Onni
Emily Viktoria Dudkin
Tristan Ilves
Elis Kirsman
Arseni Kissin
Graham Kruusamägi
Agu-Ergav Laasi
Brigitta Osman
Jaagup Piirsalu

Kontrabass

Alise Tepp
Ott Villems
Mika Sameli Nikkanen
(EMTA)

Flööt

Heleene Anton
Margarita Meister
Simona Maria Reischl
Minna Emilia Vürst

Oboe

Myroslav Dykyi
Pärtel Kääramees

Klarnet

Zana Paalberg
Illya Chynchevych

Fagott

Rasmus Miikael Puusepp
Loone Krigul

Metsasarv

Siim Kivi
Johanna Rüütelmaa
Kalle Koppel (MUBA, ERSO)
Marii-Eliise Lumijõe (EMTA)

Trompet

Triin Ustav
Kaarel Luikmel

Tromboon

Justus Janke
Oskar Nõmm
Daniel Hinnõ (Sibeliuse
Akadeemia)

Tuuba

Cornelius Jacobeit
(MUBA, RO Estonia)

Timpanid

Teele Lehtpuu
Karl Martin Tombak

Löökpillid

Mikk Mälgand

KUTSUME
KUULAMA

N 30.04.2026 kell 18, MUBA Suur saal

Karl Jenkins „Rahu missa“

MUBA segakoor ja sümfooniline puhkpilliorkester

Dirigent Bert Langel

K 6.05.2026 kell 18, MUBA Suur saal

Kevadkontsert MUBA klassikutega

Esinevad solistid, ansamblid ja MUBA kammerorkester

T 9.06.2026 kell 19, MUBA Suur saal

MUBA klassikagala

Esinevad MUBA IV lennu klassikasuuna lõpetajad ja sümfooniaorkester

Dirigent Valle-Rasmus Roots

Sündmuste info www.muba.edu.ee